

ბუნებრივი

აშვირქული მოგვერდი

ესმის „ინკოს“ არია,
რამაც „მაკია“ არია...

ჩინი—ჩინი, რას იტყვინ?
ამ „მაკიას“ ჩინი შინი

რომ სხინს, იგნავს შინი ბიჭინი?
მაუ,—გე—მოგბე ბიჭინი!..

ლადრის წყლებზე „კაფემი“

(საზღვრულთა)

საქართველო

საბჭოთაო

მე უკვე მოგახსენეთ ერთხელ ჩემი სიყვარულის შესახებ სტატისტიკისაში. მეტი თავის ვაძინობა ამ დარგში ზედმეტია მიზანია.

მაგრამ აი, უტახათ ჩემ წინ წამოიჭრა საკითხი, რომელიც, ფიქრობ, ჯერ სტატისტიკის შიგნით არ უნდა იყოს სათანადოდ გაშუქებული, თუმცა მე საკითხში ერთგვარი ჩემბურთი წინასწარი დაჯერება უკვე მაქვს. მე დაჯერებული ვარ ჩემბურთი თეორიისტებისაკენ, რომ ზნითარი თუ ღვინისა და საერთოდ — სპირტუელის სერვონი, ზაფხული სხვადასხვა წყალუელის პერიოდით არის აღიარებული.

ჩა თქმა უნდა, ჩვენს ცენტრალურ სტატისტიკის სამმართველოს ჯერ ჯერობით, სანამ აღნიშნული პატრიცემული დაწესებულება ეგრე წოდებულ საზოგადოების კვების საკითხით არის დატვირთული, ჩვენ ვერ მოვთხოვთ შექველად ჰქონდეს საზოგადოებრივი ცხოვრების ეს მეორე, და, შესაძლებელია, შესამჩრისობიანი საკითხები საკუთარი ჩამოყალიბებული ციფრებისა და ცხრილების, თუნდაც ჯერ ჯერობით, ისეც და ისეც „ანეკდატს“ სახით.

მართალია, ქართული ეთიკისა და სიტყვაობის ზედმიწევნით მოკლენს, მოკ. ოსტეც იმედაშვილის უკვე იმ თავითვე ჩამოყალიბებული აქვს ქმისა და სისი დამოკლებულება ქართულ ლექსიკონში „სმა-ქმის“ ფორმულად, რომელიც ფორმულის მიხედვითაც, სტატისტიკის ცენტრალურ სამმართველოს ივანეშვილად ჯერ და უპირველესად სისი, ხოლო შემდეგ ქმის საკითხის შესწავლა და გამოკვლევა. მაგრამ, საწყისათა, როგორც სისის, მის არ უსურვებია ამ შემთხვევაში პატრიცემული ოსტეც იმედაშვილის ფორმულით სარგებლობა და თავისი მოღვაწეობა კვლევა-ძიების სფეროში ქმის საკითხით დასწავლა, თუმცა ამ შემთხვევაში სამსლიც ისე აქვს არეული საქმეში, როგორც საზოგადოთ კვლევაში.

ჩვენ არ გამოვექმავებოდით ამ კამად იმედაშვილის ფორმულას, ვინაიდან თვითონ „პატრონი“ აღნიშნულ ფორმულას ერთი ეტიკა ქმითა და მოსაროდენ არა მარტო ამ ფორმულას, არამედ მთელ საქართველოსაც, რომ ამ შემთხვევაში არ გვეფიქრებდეს მეორე არა ნაკლებ მნიშვნელოვანი ატორიტეტი, პატრიცემული ივანეშვილად; რომელიც იცავს რა იმედაშვილსაზრის, რასაც ოსტეც იმედაშვილი, თავისი მტკიცების დრის გამოდას შოთა რუსთაველის ცნობილი თქმითაც: „სმა-ქმა, დღით შესავერ, დება რა საეარგული“-თ.

ჩვენ არ ვიცით, თუ რას ემყარებოდა თავის შრომით შოთა რუსთაველი, როცა „სმა-ქმის“ ამ უგნობიერესად ჩამოყალიბებულს აუთორიტეს სხვადაც და მისმა ქმის აძლევდა უპირატესობას მანამდე. მხოლოთ საფიქრალია, რომ მის, დადებულ პირეს, რომელიც ბუნება არგუნა ეგრეც წოდებულ აღმოსავლეთ ქვეყნებში ბანგრძლივი მოგზაობისა, აღბათა, პირით განცხიეთ ჰქონდა შეგნებული მის უპირატესობა ქმისზე. ვინ არ იცის, რომ აღმოსავლეთის ქვეყნები ცნობილია თავისი სიციბით. სიტყვით კი, როგორც ვიცით, წყალი და საზოგადოთ გროლი სამსლი პირისთვის ისევე არის საჭირო და სასარგებლო, როგორც მშინარი ტლიო შუბლისათვის. ამ რიგით, როგორც ზევით მოყვანილი მოსაზრებანი მოწმობენ, სისი საკითხი გაცილებით უფრო კარდინალურია საკითხი ყოვალა, ვიდრე ქმის. მისასადაშიე უკვედგარი საფუძვლიანი შრომის ამ დარგის შესახებ, უტყველია, დიდ სასაზურეს გაუწევს ჩვენს სატრედიო სტატისტიკის ოფისებშიც, თუ დღის არა. ამ რწენით და შეგნებით და ამ მიზეზით კიდევ, რომ ჯერჯერობით არ მოგვეგვარება თვით ერთი უსკლიო „ანეკდატს“ კი შესახებ „სმა“ დარგის გამოკვლევისა.

ჩვენ თითონ ვიცისრეთ ამ ნაშრომის გამოკვლევაზე, როგორც სათაული გვერდებს, ჯერჯერობით მხოლოთ ეგრეც წოდებულ „ლაღიდის წყლებზე“ არგვერ. მარათალია, ეს მხოლოთ დასაწყისია, მაგრამ კაი და ტკბილდასაწყისიც ხომ კაი საჭიეა ზოლის და ბოლის.

მაგრამ ეს წამოწყება შემდეგ გარემობითაც არის კიდევ გაპართებული.

ვინ არ იცის, რომ საქართველო უმათერესად წყლებში ქვეყანაა. მართალია, ძველად პუტიკოვიჩისა და ბულიაჩინოვის გეოგრაფიის საბუნძობუნებლოებში „ქართული მოზრბებული იყო უმათერესად ღვინის სამშობლო მზარედ და ისიც არც იმდენად კარგი ღვინის ღვინისა. მაგრამ მის შემდეგ შეტებულება რადიკალურად შეიცვალა და დღეს რუსეთში, განსაკუთრებით — მის ქალაქებში, მართი, ბოლომდე კი იცის, რომ „ბორჯომის წყალი“, მაგალითად, საქართველოში ბოლოს პირდაპირ მიწოდან, მიუხედავთ იმისა, რომ იქ ამ წყალს მხოლოთ მოთალებში თუ ითხოვთ.

ისიც ცხადია, რომ პუტიკოვიჩისა და ბულიაჩინოვის დასამარტებლად ბევრი ოფლი აქვს დაღვრილი ჩვენს თანამშობლებს, დათიკო ქეიბულა, რომლის დასამარტებლათ შემდეგ კიდევ დარჩა საჭირო კაი ძალი ოფლის დაღვრა. მაგრამ ოფლისა და ზოგჯერ, თუ გნებავთ, სისხლის დაღვრულად, თქვენ მითხარით, ამა, რომელ ქვეყანაში ვადატრია საკითხი მიწისა და წყლის შესახებ?!

დაბა, იმას მოგახსენებთ, საქართველო წყლების ქვეყანაა თქვა. მე, რა თქმა უნდა, უმათერესად ბუნებრივ წყლებში მაქვს მხედველობაში. ამასთან—მთელი წყლები, რომლებსაც საგურამთო თიხება აქვთ და რაჯანაც ჩვენში სხვადასხვა სწავლება არც თუ ისე მცირე მასშტაბით არის გავრცელებულია: მარტო ციებ-ციხელები რომ ავილით, ფოთიდან გზონი, საზამთრული კი მოსწევდება იმისი „საში“, — ამაკარა თუ რა ბუნებრივიც არის ამ ბუნებრივი წყლების ჩვენში „ბუნებრივად“, ე. ი. ჯერ ჯერობით კიდევ მოუწესრიგებლად არსებობა.

მაგრამ დაღვრისა დაიბანის ხელი, რომ მისი ნაშრომედატრია ეს უნდაც ემატება ხოლმე ყოველგვარ ბუნებრივ სიმდიდრესა.

ამა წყლების დარგშიც, ხელოვნური წყლების სიზარეველ ჩვენში ისევე ბუნებრივ მოღვინად მიზანია, როგორც ბუნებრივ წყლებში. ხოლო ამ ხელოვნურ წყლისა ზორის კვეთზე შერტდავასებ ეგრეც წოდებულ „ლაღიდის წყალს“.

არ ვიცი, სილიასან წარმოსდგება თუ მხოლოთ უბრალოთ სოლოდანი — გვიჩრ ლიბეი, მხოლოთ სი კი ვიცი, რომ „ლაღიდის წყალი“ ენათესავება როგორც პირველს, ისე მეორეს, ე. ი. როგორც „სილაღეს“, ისე „სილაღს“.

ამაშივე წყლის განსაქარებლად თქვენ თითონ შეზრბანდით ლაღიდის წყლების კავშირი.

მე კი, სწორის უკაცრავად და, ვერ შემოგვეცხობა, რადან იმავე ლაღიდის წყალს, მაგალითად, აგურ ერკაბის კოცქში მპორთ ნაკლები ვახილებით და ამ შემთხვევაში „ხელოვნურად“ გამოვიდგარ არა ერკაბის ინტერესებში, არამედ მივსდევ უფრო ჩემი საკუთარი ჯიბის ეკონომიის.

მიუხედავთ ამისა, უმათერესად, რაღა ღმნა უნდა, ჩემ მიერ აქ დასახლებულ მეტწიერეთი თქმით, ამას წინად ერთხელ მეც უნდაც ვფხი ამ კავშირში.

კაფე, რა თქმა უნდა, კაფეა და მას არაფერი საეცითო არ აქვს, მაგალითად, ეგრეც წოდებულ „თესე კაფესთან“, ანუ ყოფლი კაფევის მალაზიასთან. სიტყვა „კაფეა“ კი ჩამებნიმთ ენათესავებოდას უნდა და ისიც

ორის მიმართულებით: ბოლოებიდან კავების და მუშტრის გიხევიდან გზით.

რაც შეეხება თვით მთლიანიდან ბტეხილ ბატიკ-ბუტკა. ამ როგორც წვეთი აღნიშნეთ, ლლიძიანთ გვარ-თან ერედ წოდებულ სასრულ სილიის ნათესაობას უნ-და პქონდეს მტკიცე ვაგშირი. ხოლო, როცა ამ ტკაცუ-ნით სალოი მოიქმის თავის ერს, შამდეი უფე იწყება მუშტრების სილაღე, რაც აშკარად ცხადდება მათ მოპარ-სულ უპარსვე თუ დმადენიდანვე არასამარსვე სახეე-ბზე ათამაშებულ სიამოვნების შარადენებით. შართალია, მათ სილაღეს ამ დროს არც თუ მასპინძელითა სილა-ღე ჩამორჩება და ერედ წოდებულ ანსამბლს ისეც ხელს უწყობს ამ შემთხვევაში, მაგრამ მე შინაც უმთავრე-სად მუშტრების სილაღეზე მინდა შკიბხველის ყურადღე-ბის შჩერება.

მიუხედავით ჩვენებური ომსერეგორიებისა, აქედან გზხეთებისა თუ ძველი „ფეფემრტე“ (ავლაბრულად — „ფოფემერტი“) მტკიცებისა რომ წელს ზაფხული გრი-ლი იყო მოსალოდინელი, ამ ბოლო ხანებში შინაც სასტრ-კად ჩამოცხა. და იი, ერთსაოამის, როცა მე გავიხადე ჯერ ხალათი, შემდეგ — შირვალი, ამათ უფე შკირანგიც მივიყარე და ბოლოს, ბოლიში თქვენთან მომიხიზავია, უფე ვეპირებოდი... ე. ი., სცხისგან დამხლავს, ამიტ-ყდა ჩემი ეფიზო (ფუფსკოფოზი არაფის გვანოს; ცოლი გზხლავთ ჩემი):

— კაცო, რა კარგია ეხლა ლალიძესთან...
 — პოველად მე საზარელმა გემმა შკრა ჩანგალი მუ-ცელში (ტარტაროსსაც უწყის ხოლმე ჩანგლის წყერის განცდა) მაგრამ შემდეგ გამოირკვა, რომ ეფიზო ლალი-ძის წყელზე შელაპარაკებდა და არა თვითონ ლალი-ძეზე.

შეც დათვანშიდი და შეუდუმეით ვერის ბიშაროს, კაფეში ღლი ფაცაფუცი და ისეთი ზამბალაი ში-თქმა-მოთქმა იყო, რომ წისქვილი შეფელი შიგნისა. მო-გუნდნებათ, რომ წყალი ემატ უხვად არის და ღლიალიც — თქვენი მოწონებელი. არის, რათამაუნდა, მტკიცო-დენი განსჯავება: წისქვილის ზეგია ყვანა შარადენი, როცა ლალიძის კაფეში მსლობანი უმთავრესათ ძველითა ეპიბით მუშაობენ. რადან, გარედან მოკირბულ სი-ცხის გამო, ზეგითა ყებზე უფე იშვიანი შოეპოვება რაიმე მუშაობის მცხადებელი აპარატე.

ჩვენ ერთ შავიდას შემოუკლებელი. მაგრამ მეორე შავიდიდან ისე ახლოს აღმოქნდით, რომ ერთმა თივაზი-ანმა და თანაგრანობით ყვლამდე საფე შირანგებამ ფე-ხით მომისწრაფა ფეხი სწორით იმ აბიღალს, ხოლაც მე უზო მით გაღიზიანებული ვეგნა კორბი მებედა.

— უს... წამოვიტახე მე სიშფავებელი. შიგრამ ამის არავითარი უხერხულობა არ გამოიწვივია, ვინაიდან შემ-თხვევით სწორედ ამ დროს ბოლილიდან ამოვღებულმა საცხის მზარება ხმამ დაბავრა ჩემი ვენსა.

ბარზე ეწერა: „ლილიძის ბილგული და სამკურნალო...“. მე ისევე მომიხდა ამოვწერებე, ვინაიდან. ჯერ ერთი, რომ გაღიზიანებული ვიყავი და ისინიდან ჩემს ფიხზე და შორიც — დინდნული წარწერისაგან გამო-წვეული ემოციით, მე თავი შართალიც საყავანძიფოფოში მებგნას: ორკული — თეთრი კედლები, თეთრი შავიღე-ბი და თეთრი ხალათიანი მსახურნი: აქც ყველაფერი სწო-რედ ისე, როგორც საყავანძიფოფოში იცის ხოლმე.
 მე გულშემოყრილობისაგან შხად უყვავე თავი შავი-ღებზე ჩამოხედი. სანამ შავიუს მომტრანდებ, მაგრამ ეფიზოს შოეჯღუღუმეში თავისი ქნა და მეც უტყბათ წელ-ში გავსწობოდა.

ჩემმა მეზობელმა ისევე დაიწყა ფეხების დათაური. ელ-ბით, ისევე ჩემს ფეხზე კოპობს საძებრათ. მაგრამ მე მო-ხდენილი მანერებით თივად... უკაცრავად, ფეხებიდან ვიკოლებდი ყოველ შის შინან-შოეპორობობას.
 მეზობელ შავიდას იქით უფე მომართეს ერთი ზორობა ჩა-იმასწებულ „ნემშანს“ თუ შის შიმაშვილს ლანგით ნა-

სრულიად მოულოდნელი გავსეცბა

— კაცო, მე ავეჯი დაწესებულებისათვის მიიდა; შენ კი სახლისათვის საჭირო ავეჯეულობას მათვალიერე-ბინე.

— უკაცრავათ, მე მეგონა: ავეჯი სახლისათვის გინდოდა, ხოლო ანგარიში კი დაწესებულებების მო-ხელე.

ყინი. იალოუბის ორი წყრივით დაესო ამ კაცის წინაშე ეს ამოდენა გაყინულ შპქრის და რძის თეთრი გერბი, ხო-ლო ის, თითქოს სიქმის ქოალს უხარლო „ჩეხოლოი-ცის აღდგოს“. ნელი ველბდა ზედ იქითაქეთ ფრავეს პატარა კოქს. აქიდან ისეთივე ხელს ტრეშით აშქონდა კოქს ბირთან და იქ უღაღადლდ მკენეჟდა შის, თით-ქოს თავის საკუთარ დამწესებულებაში შტატის შემო-კლებით ირიბათ თათს.

ვილაც ვეკრციბთან ახლად ამომეცილ-ამომტროლი წი-წილასავით გაუტულმა ბანოვანმა ეწმინაი მოხდენილი-ბით მოსუა ვებერითელა კიქიდან „სიტოს“ მოითეო-რე-მოყვითალო სითხე და კიქა რომ შავიღებ დასცა, მისი კიბიდან წითლო ცვაბრად დაეშენ დაბლა კიქის ფე-რდებზე.

— სისხლი არ გეგვანოს, შარწყვის წუნენი-გავეფრთხი-ბე მე ეფიზო, რადან კარგათ ვიკოდი მისი გულს სი-სუსტის ამბავი.

— სად არის შარწყვი? მეცხე ბროწეულით დამა-ხალა თავზე ეფიზომ და ჩემს კინკრბოს ისევე მოხდა მისი ახლა უფე ვეკიანობით შეხებულლი ელემტრობის მწევე ეღნი.

რის იხამო? ჩაქქისა და ნამოტრის ხანაი და მეც ვითმენ ეფიზოს მუჯღუღუმესა...

— საივდმყოფოა — გავეფრეო დმატებით და, შა-ხსილამე აღმაინა უღრცეველად უნდა იტნოს ყო-ველივე ისეთი „წიწილიშინებ“. როგორც იყვენ ჩემი მეზობლს თავგანბნი ფეხისა თუ ჩემი ეფიზოს ხელს მოულოდნლო მოკარბანი.

ვილაც მანილიოსანს ტტილი წყალის ყლანტი სასულე-ში გაღდასცდა, რის გამო, ასტყდა ერთი ბელები, ხელი-

ბის თუ ფეხების ფათური, სცილი და კრამული იმ მხარეს.

— ჩატომ უფველად სასულეში?.. გავიფიქრე მე.— განა სხვა გზა კი არ მოეძებნებოდა?
მაგრამ ეფიზოს მკაცრმა შინამუნამ მალე გამოიარკვია მე. ალბათ ხსენებ თუ შემამჩნია არასასურველი ფიქრებისათვის თავის მიცემა.

— მანეთი და ჩვიდმეტე შაური! — თავზე ყონისი და ძახებასავეთ გაისმა მსახურის ხმა.

მე უფრო უსიამოვნო და უკებხალ ვიდრე შორიდებით — გაეწყოლიდ ორი თითო მანეთიანი. მსახურმა ფულსი დაქუქუნა და ისე ავდებულად გაუძახა წინსაფრის ფართო ჯრიემო, რადგორც ეკიმა იცის ხოლმე, უფულო ვადალყოფისაგან სიჭის სასიხჯის უცბათ აცლა. მე მისგან უკვე ახურდეს მოთხოვნას ვაპირებდი, როცა მან ხანტად ამოაკურა ჯიბიდან თეთრი სამშაურისი და მაგიდის კუთხეზე ჩემამ ისე, მოშორებით ჩამოსდო, რომ უცბათ დილა შემოგვიანებულა მილივით ჩაქაჩო ჩემში ყოველგვარი სურვილი მისი მაგიდიდან აღდბისა. ეფიზოს ისე მითვალთვალბდა, თითქოს ამ ფულის აღებებს თუ იქვე დატოვებებს უნდა გადაეკრა ჩემი ხეობის ერთი კოსანიდან მეორეში გადასვლის საკითხი.

მაგრამ უხერხულობა ისევ მსახურმა ვაჟუნტა. რაკი ეფიზოს ცივი ხედით ჩემი ვაპრებდა და თითებში ყოყმანი შემამჩნია, ფულს თითონ დასწვდა ისე, როგორც შიშლილიდან ივლისში ურცხვმა სახლის მამალმა იცის ხოლმე, თუ სადმე სიმიზისი, ქერის ან სხვა პრუქულის ერთად ერთი მარცვლი შეამჩნია ხოლმე, და თავი იმავე ჯიბეში უკრა. ზონი, მაღლობაც კი ვაგეუორცა.

ეს უკანასკნელი მე მაშინ არც კი ვაგიჟონია, იმდენად გაბოროტებული ვიყავი ამ წუთს. მხოლოდ შემდგებგზაში რეიზო მიმტკიცებდა, რომ მსახური დიდათ თავაზიანი, ხედილი და, როგორც ეტყობა, კიი დღემამშვილი ვინმე უნდა ყოფილიყავს, რადგან „სამშაურისი“ მითქვამს სან თუხუნად ღირებული მაღლობა გადაეცხნადაო. ერთი სიტყვით, ეფიზო ყურებამდე იყო მიზიბული მსახურის ქვევით, როცა მე გულთი ყველა ქაჯებს ვგზავნიდა ჩემს მიერ კაფეში დაცლილი ადგილის დასაქურდა, რადგან კაცი დღემში მანეთ ნახურად მსახურობდუ ხოლო ორი მანეთის მარტო წყალს მიირთობდე, ამის ბტანა მხოლოთ ლაღიძის წყალს შეუფილა და მე უკვე დავრწმუნდი, რომ ყველა წყალღებულზე უაერის ყოფილა ლაღიძის წყალი წყდებულა. მიუხედავით იმისა, რომ ზაფხულია და ზაფხული კი ულაღიძის წყალად თბილისში ყოველად წარმოუდგენელია.

აქ ერთხელ კიდევ უნდა ვახსენო ჩემი სამშაურისი, როგორც ყოველდ უწყობად წყდებულა, რომელსაც მე ახლაც ისე ვეცილებდი გულთი, როგორც ყველა წყალწაღებულა ხავს ექიდება ხოლმე.

სწორი მისამართი

— თქვენ ერთთალი ვინაბე? წახვალთ პირდაპირ იქ, მოედინათ კომერატის მაღაზია, ცოტახ რომ ვახცილდებთ. სამ-ვანყოფილებიანი მკმს-მაღაზია შეგხვდებთ, მკმს-ს იქით მუშკობას მენამე მაღაზია. ამ მაღაზიის პირდაპირ რკინის გზის მოხამსახურეთა სამომხმარებლო საფართოლო-სავაღანტერიო დიდი ხავაქროა, იმის იქით კიდევ რალაც კომერატული მაღაზიაა, ხოლო ამ უკანასკნელის პირდაპირ ულაპაძის დუქანია. აი, ამ დუქანში უპველნაირ ფართულელს მოვითა.

ალბათ, ესეც ბუნებრივი მოვლენაა: — სადაც წყალია, რაც უნდა ტბილი არ იყავს ეს წყალი, იქ უამველად ხავსაც უნდა იზრდილებს. მართლაც და ეს რომ ასე არ ყოფილიყო, მაშინ საიდან უნდა წარმომაღარაყო ანდახა: „წყალ-წყაღებოლო ხავს ექიდებოლოა“?!

ონისიმი.

უებარი წამალ

კოქლაქემ, ის იყო, დაიწყო საერთაშორისო მღვაზარობაზე მოხსენების გაკეთება, როდესაც თანაშრომლებმა ჩვეულებისამებრ ხელა-ხელა სახლებისაკენ მოკურცხლეს. უხარამაზარ დარბაზში დარჩა მხოლოთ ორი აბალგაზრდა, რომლებსაც ყოველდამ, უბინაობას ვამო, ამ დარბაზში ეჩინათ და ერთი შუა ხნის, წყერ - ულვამ გაპარსული, სათვალეებიანი კაცი: ეს უკანასკნელი დიდის ყურადღებით უსმენდა მომხსენებელს და კიეულ წინადადებაზე თითქოს თანხმობის ნიშნათ თავს უკანტურებდა კოქლაქეს. ვაგელ ორ სათხურ მეტო, მომხსენებელი დიდის ადვოტორანებით ლაპარაკობდა ჩინეთის „აჯაქსანდლებზე“ და შუშლივით დაბრბდა, ერთო კულონიდან, მეორეში. ნახსენები ორი აბალგაზრდა პოურიდებულად ვაშლართულიყვნენ სკამებზე და ტბილათ ხერხიავდნენ. ალბათ, მოხსენებმა იავნანათ მოქმედობდა მათზე.

მომხსენებელს უსმენდნენ მხოლოთ კელლებზე და ქერზე მჯდარი ბუნები და თავანწორული სათვალეებიანი კაცი, რომელიც დრო-გამომეებით ამოქარებდა და თვალბს ნაბავდა. (ალბათ, მასზეც იმოქმედა მოხსენებამ).

კოქლაქემ გაათავა მოხსენება, თვალი გადაავლო „აუღღტორიას“, ცხვირსასოცით მიიწინადა შუბლი და, ის იყო, აპირებდა ტბიუნდინ ჩამოსვლას, როდესაც სათვალეებიანი კაცი უეტკრევი გადაეღობა მას, აღღოთო-ვანებით ჩამოართვა ორივე ხელი და აკანკალებულ ხმათ დიწყო:

— ძეორფსო! ამხანაგო, თქვენი მოხსენება რალაც არავეულებრივი რამ იყო, გატყობათ დიდი ნიჭის და უნარის პატარმინ უნდა ბრძანდებოლიდ, თქვენი ენა-მახვილობა, თქვენი იმიჯო, ენა, დინამიკა, უეტკრეული-ცოა, ორიენტაცია და საერთოდ მოხსენების ხასის ცოდ-

პოეტი გაშიშვ

ყველა წერს და პოეტობს,
 მე რაღა დავაშავე?
 ჩვენში მკითხველი მებობს
 მუშკოპში—საშარვალდ.
 (აი, როგორ გამოშდის
 მკ რითმები წყალივით..
 პოეზიის კოცონზე,
 ვიწვი ცეცხლის ალივითს.)
 ვინ მავლობებს, მითხაროთ,
 აკაკო თუ ილია?
 ლექსის წერა ჩვენ დროში
 ყველაზე ადვილია...
 საჭიროა ქალადლი,
 კალამი და უნარი,
 არც საქმეში თვით უნდა
 უფე დასაწუნარი..
 ლექსის წერას უხდება
 დამარცვლა და რითმები,
 ამის შემდეგ, გახსოვდეს,
 შენც პოეტათ ითვლები..
 მე კი მაინც არ ვიცი
 რა დავსწერო წვეულოდ.
 „ტარტაროს“ მოეწონოს..
 ლექსზეა მიჩვეული..
 პროლეტარულ მანგებში
 მომწონს უფრო ფაბრიკა,
 მაგრამ მაზედ მე ლექსი
 ვერ დავსწერე. არ იქნა,
 მაგალითად, უანწელი
 თუა ზშირად მდღუმარი,
 ვინ კადრებს რომ აკლია
 პოეტობის უნარი?!..
 დღშილიც რომ საქმე,
 პოეზიის სხვა დარგი,
 იგი სხვაა. წერა სხვაა
 სულ სხვა და სხვისი ბარგი...
 „გოსოზღატის“ ვიტრინას
 ის ანათებს შუქივით,
 ლექსებს, ვენბავთ. ერთ წუთში
 გადმოგაყრის ბუქივით..
 მე კი, ამ, ერთ ლექსსაც
 თავი ვერ „მოვუხიწე“,
 თუმცა დაბადებიდან
 პოეტი ვარ. ბუქიქმე..

ქველი,

ურვეულო სხვა დროს

ამ ზაფხულში შექმნილია ტფი-
 ლისის მიღამოებში ურვეულო ფორ-
 მაციხა და სიმრავლის კალია, რომე-
 რიც მაინცა და მაინც მავნებელი არ
 არის.
 (გაზეთებიდან).

ჩვენს ბარკოპში კი ეს ცხოველი ზამთრიდანვე არის შემჩნეული.

ნა პირდაპირ გამაყვებელია, იძვილა უარს არ მეტყვიოთ,
 და ხვალ ამავე საგანზე გააკეთებთ მოხსენებს ჩვენს
 სანატორიუმში.
 კოქლაძე, უკაცრავათ პასუხია, „შელოცვილი ვირა-
 ვით იღვა და თვლებს ახაშაშებდა. პირველი შემთხვევა
 იყო, როცა მას მოხსენება მოუწონეს. არა სჯერდა
 ამ ემბის, მაგრამ, როდესაც შეაშინია, რომ სათვალეიანი
 მართლა აღტაცებული იყო, იამა და სიამოვნებით დას-
 თანბდა.
 კოქლაძის სიხარულის სასულავი არა ჯონდა.
 მეორე დღეს სანატორიუმში ყველაფერი მზად
 იყო მოხსენებისათვის. დიდი დარბაზი ოდნავ დაბნელებ-
 ბული იყო. ავადმყოფები ისხდნენ რბილ, ბორბლებიან
 საჯარძლებში. დარბაზში შემოვიდა დარბაზისურათ
 კოქლაძე, თავი დაუქრა დამსწერ საზოგადოებს, ჩა-
 მოჯდა საავარაკო საფარქელზე, გადაისვა თავზე ხელი,
 რამოდენიმეჯერ ჩაახვილა — და დაიწყო მოხსენება.
 მთელ სავი საათის განმავლობაში არც ერთ ავად-
 მყოფს არ მიუნებებია დარბაზისათვის თავი. პირიქით,
 დარბაზში ისეთი სიჩუმე სუფევდა, რომ ბუზის ფერინაც

კი ისმოდა. მოხსენება გათავდა, მაგრამ მსმენელებს კირნ
 ტიც არ დაუთოვათ.
 მოსამსახურებმა საეარძლები მიავარეს თავ-თავი-
 ანთ პალატებში.
 სათვალეიანი, რომელმაც კოქლაძეს სანატორიუ-
 მის გამეტე გააცნო თავისი თავი, გულთითად მადლობა გმ
 დაუხადა მას და სთხოვა ხველვე გაემეორებინა მოხსე-
 ნება.
 კოქლაძე „შტატნი“ მომხსენებლათ ჩარიცხეს: დღე
 არ გვივლოდა, რომ მას ლექცია არ წაეკითხა, თუ რაიმე
 მიზნის გამო კოქლაძეს გამოჩნებოდა, ერთი დღე, მთე-
 ლი სანატორიუმის ავადმყოფები საყვედურს უტყობდებ-
 დნენ მას. კოქლაძემ წაეკითხა ლექციების მთელი ციკ-
 ლი: „პროფკავშირების ორგანიზაციულ მუშაობის თე-
 ზისების ელემენტარული პრინციპები“, „სამკზრო ალ-
 მასკომის ბიუჯეტის ქიმიური, ფიზიკური და ისტორიული
 ანალიზი“, „შინაურ ღორების მოვლა და კვება და გა-
 რეულ ღორების დამინაურება“, „როგორ მოქმედობს
 სისტე ადამიანის სხეულზე და ტვინზე“ და სხვადასხვა.
 ავადმყოფები ძალიან ემადლიერებოდნენ კოქლა-

ყოყორნი ბაღია

ქართული
ხუმორისტიკა

— ცოტას იქით გადასწევდით ამ ბავშვს, აქ ყველას დასანახათ რომ...
 — რასა ბრძანებთ?! ეს რომ ვაიზრდება, იცით, რა იქნება?!

შეს და უკანასკნელის თავმოყვარიერობა სრულიათ დაკმაყოფილებული იყო.

კოკლაძე უკვე ფიქრობდა, როგორმე მიეწყო ფასიანი ლექცია თბილისის დრამის თეატრის დარბაზში და ოცნებობდა ოვაკიებზე, რომლებსაც თბილისის საზოგადოება გაუმართავდა მას.

ერთხელ, როდესაც კოკლაძე მორიგ ლექციის მზადებაში იყო, ოთახში შემოუღწანეს მას უზარმაზარი კალიათა, ყვავილებით მორთული. კალიათაში უშველებელი მაკეტი იღო, რომელშიც აღმოჩნდა მისაღმების ფურცელი მთელ სანატორიუმის ავადმყოფებისაგან. აი, რა ეწერა ამ წერილში:

ძვირფას ახს. კოკლაძეს!

ჩვენ, ხანატორიუმის ავადმყოფები, ჩვენნივე სახელით დიდ მადლობას გიცხადებთ თქვენ მიერ წაკითხულ

ლექციებისათვის. ვერც მორფი, ვერც ხლოარაღვიდრატო, ვერც სხვა მედიცინაში ცნობილი საშუალება ვერ მოქმედებდა ჩვენზე ისე, როგორც თქვენი ლექციები.

თქვენი ლექციები, მართლაც, რომ უძილობის წინააღმდეგ უნებარი წაშალი უყოფილა. თქვენ მხოლოდ თქვენ გვზხენით ამ საშინელ სენიდან — უძილობიდან, უღრმეს მადლობას გიძღვებით და ვიმედოვნებთ, რომ არ დაიშურებთ და შემდეგშიც, როგორც აქამდე, მიახმარებთ მთელ თქვენს ძალას და ენერჯიას საბუღთა კავშირის მშრომელ მახების საკეთილდღეოთ“.

სანატორიუმის ავადმყოფები.

გასოცარია, მაგრამ ფაქტია: ამ ფურცლის მიღების შემდეგ, კოკლაძემ დაანება თავი ლექციების კითხვას კინცა.

სლომონის აღსარება

(ბათომისათვის)

მე სლომონს ხონელია ვარ ბათომის მოქალაქე, ოზურგეთის მივატოვე (არც შიქნია სიდურაქე), შევიძულე შრომა-ჯიჯგი, მსო ლოდ ნარდი, კარტი ვაჭე, ბათომს წვირა გავადინე, ჯერ არ არის ოგი შიქე, საარსებოთ გავიხინე მარტო ცარტი სათამაშო, სხვაი საქმე მეწარება თავსატეხი, საგანგაშო, აფორით გამაქვს თავი, ნეტა რათ ეიუსტახაშო, მიყვარს სქესა მღელღობითი, გენაცვალე ყველა მაშო, კახინო მაქვს მოწყობილი: საქმე გავაიმსქენი, იქით ქოთანი დაეგზავნე, იქით მოვკარი იღლი ძღვენი, სახელი თუ ახესი დარჩა, საზ რავი ხომ არის ჩვენი, ამას არც თქვენ გაიმეტყუნებთ მრავალი მყავს მე სარჩენი, ბათომი ბეჭათ ვაჭკოე, მრთ ლა ეივითე თავადო, ასეა ჩემი პრინციპი, ნურვენ მასსენებს ვეადო, კახინოა ფული შემოღის, დავ რჩები მე პირშავიდა, თუ სადმე გაჩნდა ქვიფი, მიხე დებით ვინ არის თამადა, ჩემი ლოზუნგი ასეა: ეს ქვე ყანა არის ბეჭი, არ მოვივალო არ იწენება, არ გე გონოთ ვინმე ბერი, ახოვანებაც ხელს მიწყობს, გჯფას და ჩემთან კამეჩი, ერთი მნახეთ ყანწით ხელში, როცა სქეჭავს ჩემი რიჩი! ქალენი მიყვარს უზომოდ: ასეა ჩემი ბუნება, აქეთ ამ გოგოს ჩავბროშტავ, იქით ის მომეტყუნება, მანდილოსნებში, ხომ იცით, მეტად დიდიად ცღუნება, მიყვარს და რა გწა, ქალის-თფის ხელების მოცაკუნება.

რომინების ისტორიამ მე დამი გო კიდევ ხლართი, ბენდირაღ ვითვლებოდი, ახ ლა აღარ მწყულობს ვარდი, ამერია მონასტერი, უადგილოთ მწხვლებტებს ბარდი, ძვილ ცოდვების გადავიკდე გავბითორი, გადავგვავდი, სუსტებში ვარ მე მამაცი, მა-მაცთან კი ვივალაღე, იმ თავიდან აქომამდე ვიძახო დი რაშო—ლალუს, სუსტებს სიქა გავცავღე, ძლი-ერის სულში ვენაცვალე, ნეტეფ სულ არ გადავყრიდი აქარპისკალ ვინმე კალეს! კალეს ერთხელ რომ შევეცო დე, საქმე მიქა მან საჯაყი, გავიერ რამ შემუქრება, უნდა გავხდე სასანაყი, სახლში შევექვერ, ჩავიკეტე, შევიძენი კვერციხი ლაყი, ბოლოს ბოღინით დავთაფღე, დაეტემა, როგორც ვოხინაყი, მე სიკეთე არ მიქნია არავის თვის ქვეყნად არსად, სიცრუის მაქვს ატესტატი, მით ვაღუტეებ შთა და ბარსა, კომბინაციებს ვაკეთებ, მიმიჩ-ნინეთ თუნდა თარსად, ჩასაცუქენი თუ გამოჩნდა, მი ვვადგები ფცხლად კარსა, ქალი, ღვინო, კარტი, ნარდი არის ჩემი საქმე მარტო! აქ, ბათომში კახინო მაქვს ტელიოსნი ვე მელის „არტა“, დღისით მმნაფს, ღამით მი-ნავს, ლია არის ეს საკარტო, მოსაგები თუ ჩემია, წანაგებზე რათ ვიდარდო, შო და ასე, ეს ქვეყანა ჩემი არის დელი, ყველაფერია ჩემ ხელშია, დე შაში და კაბათელი, ეს ბათომი ჩავემასქვენ, არ მა კლია მკინტი ყველი, მსურს ბეჭის მოსათაღად აშ-ლილი მაქვს სადურღელი, სიყინეკუღა.

გეგმეშული

ტარტაროსე ქვეყნის მკაცრად, მიელი ქვეყანა შენია, გამოგრა მხოლოდ ჩიბათი, სიანს რომ არ გვეუო გერია. შენი ერთული ხევი გვეყვს და ხევიც დასასჯელია. ნება მიზომე, მოგაყვე ამბავი დასაჯერია. ივანესთ ქონ-სამკითხველო უღრნად-გაზფიებ-წიფითია, მაგრამ მერე რა? არც ერთი გულეი არ შეღის შიგნითა. შესულა ამ სამკითხველოში მიხდებდა ხშირა-სშროადა. სოფელთის არსეუ ქალ-ვაგებს შევიტო პირის-პირადა. დამსხდარნ და ერთობიან, მკითხველოთ იღდებენ ჩირდას.. მინდა, რომ ამ ვაებატონებს ჩანგალი ვუძებნა ქირადა. აბა ჩვენს სასადილოზე. ცული რა საკადრისია. ამისი ვაგებთ ხომ საქვეყნოდ „ქების“ ღირსია, ღვინის ნორამზე მიცემა უცხო და შვენიერია. მაგამ ვაგებთ „ქითაშში“, სულ სხვა „პროგრამა“ სწერია: — რა გვენდოვლება დალოინ, გჯიე ვიხსენება სქელია... აღმისკობს თავმჯდომარეს, რომ კითხვით, — „ახაყაყ მდევია“, აბ სცენების მოწამეს ხელიც არ ვაჭუქივს; ქალენ-ქალენში კი დღის, მისი, ძველ დროს მინახევიია. ტარტაროსე, შენი ჩანგალი, გეწყნს, რომ ჯერ არ გეწყვეიას! შთა ვურული.

ბარბაროზული ლაღე

დღემამ რომ შევილი გახარდოს, ნეტეფ ვისთვისაო; ოცი წლის რომ შეიქენება, ბირეისათვისაო; სამსახურში რომ ჩაღდება, წაეა ნისთვისაო, ვამაგერსო რომ იიღებს, — ქალენისთვისაო. პეტრე ქალენში ჩავიდე ვაგავე დანიშნავს: გემოხედაც ატარებდა იგი თავს დღესო. მონათული და მოყახმული კახინისეც ხელით, ლამაზ-ლამაზი ქალენი, თავს ენგვადოა. არ ვასულა ერთი წელიც, მოწმენდილით ცოლი მუშგოქინის კომბითა: თავს წყაღეწოა; სახე მკრიალი მისი ცოლს მგზავრებს შემოხედაო; თუ იცი, ნურ დაიშვარავთ პეტრე როგორაო; — ციხეშია გავლანგვისთვის, განგულ ერთაო!...

კიბეა კაცთა ცხოვრება
უთვალვ საფეხურებით
და ჩვერც ზედ ასელა-ჩამოსვლას
თითქმის ბრმაღ ვემსახურებით.

ბეღია აღვირ-წახსნილი
ბრუციან ჭაკი ცხენივით,
ტანზე გვეკერება, ვით ბლერი,
თუ სხვა მთარულ სენივით...

მიგალითისთვის რად ვივლი
ნაცნობებ-ნათესავებში?

განა, ცოტა მყავს, გუმინ-მქულ
დღეს რომ ვერ სდგება ტყავებში?!

ავილოთ ჩვენი „ზამ-ზავი“
თუ თვითონ ზავი, ტიმოთა,
განზერილობა ვუჭოთ და
ჟურნალშიც გამოეკიმოთა.

ღრია იყო „რეკომობას“, რომ
ტომთამ კიბე შეზვერა...
მას ამ კიბეზე აწევა,
ჰალბათ, რომ შუბლზე უწერას...

ჯერ გადაწყვრლად ჩანიშნეს,
უჩვენეს კანცელარია;
იმ სუსტი კალმის წვერით მან
მთელი ქალაქი არია:

ვის სახლი ჩამოაშორა,
ვინ თვით მოსწყვიტა ბინასა...
„რეკვიზოვში“ თითზე იხვევდა,
ისეთი გამოინასა...

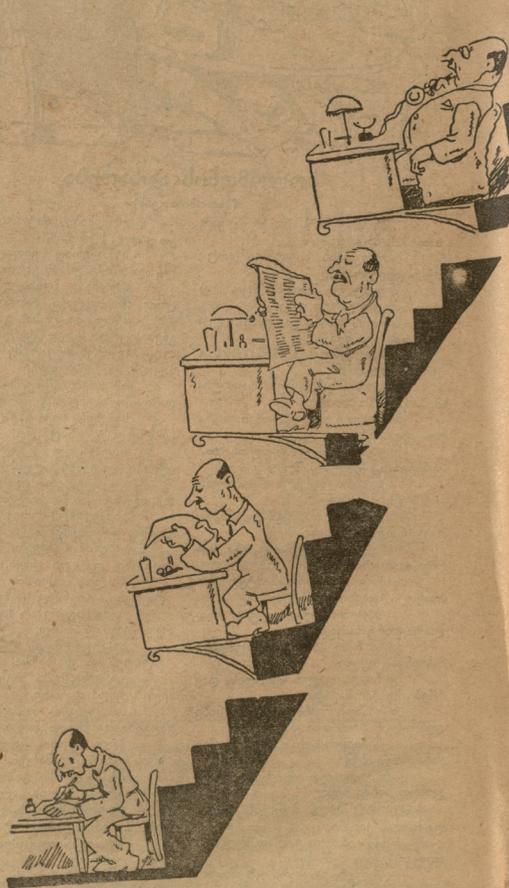
და კიბის შემდეგ საფეხურს
ფეხი ჩამოჰკრა ცერიითა:
კანც-გამბეთ წამოგვისკუბდა
საკუთარ ბედის წერითა...!

შირეგე-შირეგე აქ ყველს
კალმით თუ ენის ძირითა,
და მღივნის ღივნის კიდემდე
ყიბეზე აიჯირითა...

მდივანი მდივანს მიქვია
პერგამენტულის ენითა,
კალმით მოღვაწე, იმდენათ
არა საკუთარ „სხენითა“!

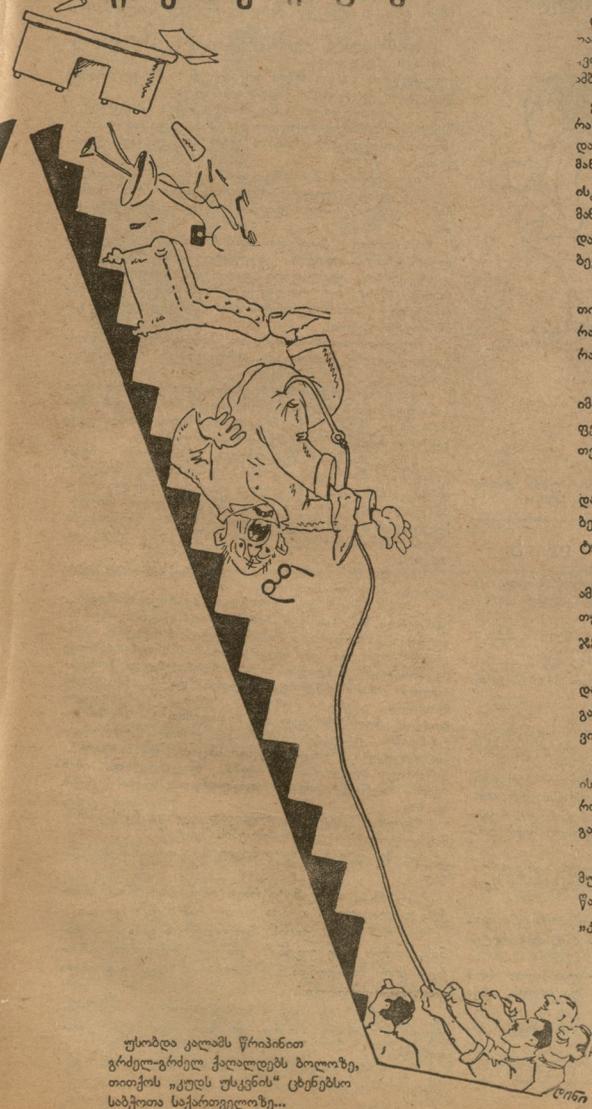
სხენიც სხენს ჰქვია, თუ მკვარტილი
ის მუდამ დაყთარულია,
ამ შიიდან მისი სურნელი
იმ შიიდან გარდასრულია...

და რაღაც კიბის საფეხურს
შესწყდეს, რა ვასაოცია?
მოუკვდეს კიბის ტიმოთა,
თუ ზედ არ აუცოცია...

და აი, ჩვენი მდივანიც,
როს „ზამის“ სკამში ჩაჯავდა,
თითქმის გასტენეს ჯვავილოთ.
ის ძველს ტიმოთას არ ჰგავდა...

ინსკიბე

უსიობდა კალამს წრიბინით
გრიქელ-გრიქელ ქალაღდებს ცოლოზე,
თითქმის „კულს უსკენს“ ბიერნსო
საბუთთა საქართველოზე...

და შენი ბარჯილილიყ
„ალაც ჯახრიკა მურონი
„კინ არის? ვის დაჰკარგვია?“,
„აბოპს ტიმოთას მელანი!...“
განზე წვიდა ეს კაცი,
რა კიბე თითქმის ასთელა,
და ერთხელ, „ზავს“ რომ ამოჰკრა ეს,
მანც აჰარ აცეგ-აცხელა,
სკეუბა ერთი ნაბიჯიც
მან თვისი პორტრეტლიან
და მოსჯდა ზავის საეარქელს,
ბევრი არ დიდვიანა!...
ზის კიბის თავზე ტიმოთა
თვისი ვეება ზენითა,
რამდენჯერ მზეთ და მიფარეთ გწვდა!...
რამდენჯერ სეტყა-წვიბათა!...
ჯერ გაატარა რეფორმა
იმან შიკრიკთა სფეროში,
ფსეკე გაულდა მცენარეს,
თვითონ რომ ეგდა წვეროში...
კვლეე მოჰყვა კიბის ქვევიდან
და იწყო მისი „გაგება“,
ბევრს მოხვდა, ვინც კი გაბდე
ტიმოთას შემოღდაგება!...
და აპარატი რომ „მოჰქნა“,
ამაზე დავაც მტრია!...
თუმც კიბე ზეითი ქვევიდან
ჯერ არვის დაუსვეტია!...
მეგრამ... „ატამი თიესა“,
და რა... „სეთი იბატა“,
გარემოებამ ტიმოთაც,
ვით ზავი, გააკვიმბათა!...
ენის და კალმის წვერითა
ის ისე მასრი ვამ...
რომ ბუზს მოსკოვშიც სწვდებოდა,
გაფრენილს საქართველოდან!...
და ერთ დღეს!... თი, კონტროლო
მუშათა მასის თვალისა...
წამოყირავდა ეს ზავიც
„ქერსლოდან“ შესაბრაღისად!...
დაეშვა კიბის ქანბზე
კორტიალ — კორტიალით:
და კიბის ქვედა საფეხურს
დაასქდა მთელის ძალითა...
და გასქდა მიტის სიმსუქნით
ის ჩვენი ზავი ტიმოთა...
თქვენს მტერს და დამაწყევარსა,
რავა მამინ იმან იმოთქმა!...
მამინა.

სამართლიანი განაწილება

— აგერ, აი, ის ცოლ-ქმარი სანატორიუმში ერთად გაგზავნენ... ჩემთვის კი, აადგილი არა გვაქვს“-ო.

ს ა ლ ა ო - ს გ ი რ ო ბ ა

ახელგამის მალახობის პირდაპირ ვიდექი, როდესაც გადავხედი მხარის ერთს ჩემს ნაცნობ კლუბის გამგეს მოვკარი თელი.

გამგე ქლოზინით გარბოდა საღვაც და თან იჭით-აქით იხებებოდა, თითქოს ვილაყას იქებდა. მე ვაპირებდი ხეზე ახოვარებას, მაგრამ უკვე გვიან იყო. ნაცნობის გამჭრიახმა თვალეგმა სწრაფად შეშინა მისი.

ღანახე და გამოქანება ერთი იყო. გაგონილი მქონდა, კარგი საქმისათვის ნაცნობი ნაცნობის არასდროს დაუწყებს ძებნასო, ამიტომ კლუბის მუშაკს ერთგვარად მოპოვებული შეგვიძლი. ნაცნობი სიტყვად ავტომობილით ქველავდა. — შენ, მინც... მიშველ რამე. მომართა მან, თორემ ჩაიფუძნა სალაშო... ადამიანს ადამიანისთვის ნუგეშის არასდროს არ უნდა ეწინააღმდეგოს, ამიტომ შეძლების-დავჯავრად დავამბეღე:

— ნუ გეშინია... ღმერთი მოწყალეა. ამ გავანია სიტყვში საღვამის რა ჩავეშავს... ისიც კეთილი-მოწყობილ ბაღში.

— ე... რა დროს ხუმრობა... საფრთხეს განიცდის მთელი კლუბის სახელი და კლუბის გამგის ავტორიტეტი... რას იტყვის კავშირი?

— არაფერსაც არ იტყვის... საღ გავონილა, რომ კავშირის გამგებანზე თავის კლუბში. დადიდეს სხვა კავშირის კლუბები ცოტაა?..

— კარგი... მაგრამ საზოგადოებას რაღა პასუხი გავსცეთ?..

— დარდი ნუ გავქვს... ზავებულის საზოგადოება ყველაფერს აიტანს... მან კარგად იცის, სადაც მიღის და რასაც მიღლის. მისი გაკვირება ძალიან ძელია..

— მეორედ ვეღარ გაიკარებ ახლოს...

— მოეა... მეორედ კი არა, მგაგრძნობ შიშს, როცა სხვა გზა არ აქვს. მენ მხოლოდ უკუღმობი შევადგენ რიგვიანდ.

და მთავლიტს ბეჭედი დასამეინენ ზედ. საზოგადოებასათვის ესეც დილია..

კლუბის გამგეზე ხელი ილიოსკენ წაიღო, სადაც დახვეული ქალოლები ქონდა ამობრილი.

— აფიშა კარგი ხანია მზადა მქვს. მთავლიტის ბეჭედიც უზრუნველყოფილია... აბა, გადათავალიერე, ასეთი ორგანიზური აფიშა გერ არ უნახავს ტვილისს.

იგი აფიშის გამოსას შეუღდა.

მე არ გამეცქველვარ, როგორც ამას სხვა იზამდა ჩემს ადგილას, რადგან ძალიან მიყვარს აფიშების კითხვა.

წაიკითხე ზოგიერთი აფიშის და ისიც გამოყოფილებას გიძინოს, თითქოს კოლექტური ხელშეკრულება გადაგეკითხოს. ყველაფერი გათვლისწინებულა შიგ. (გარდა იმისა, თუ რამდენად პირნათლად იქნება შესრულებული ადმინისტრაციის მიერ ყოველივე იქ გათვალისწინებულ).

ზოგიერთი აფიშა რომანს არ ჩამოუყარებდა. ზოგიერთი კი ისე სხარტია და გამოკვეთილი, როგორც სონეტა.

გარდა საამირენბისა, აფიშების კითხვით ერთგვარი განათლებაც შეუძლია მიიღოს ადამიანმა. ამბობენ წერა-კითხვის შესწავლის შემდეგ, აფიშების კითხვა უკვე გაგრძელება მიღებულ სწავლა-განათლებს.

ბევრი აფიშების წყალობით ტყობილობს ბევრ გამოჩენილ მსახიობებს, კომპოზიტორებს თუ მომღერლების არსებობას, რომელთა უმეტესი ნაწილი მას არც მოუხსენია და არც მოსიძებს არსდროს, მიუხედავად ამისა, საქართველოს დროს იგი არ შეუშინებდა თავისი აზრის გამოთქმას მათი ნიქის და ტენიკის შესახებ.

ამიტომ წინ გაშლილი აფიშა მე სწრაფად გადავიკითხე თვედნ ბოლომდე

— გრანდოზული ხეირნობა... საღამო დილაშდე... კონცერტი. სულიანი? და სიმფონი ორკესტრი... ზურნა, ლუდუკი, საზანდარი, თარი... ზალეტი... პირველად ტფილისში—დაშ და ვახს ცეკვა... აღმანის თანამედროვე ნაციონალურ კოსტუმებში... მომღერალნი და მომღერალთა ოანაშემწენი... კანტატი და კანტატებთან მხსნარნი... ციკლორი რომანსები... კინო... ზეამერიკული ბოვეკი, ზეარუსტებით და ზედადგით *). ბაღში ხერპანტინი... კონცერტი... მფრინვეი ფოსტა... იუმორისტ-სახტრიკოსები... განუწყვეტელი სიცოცხლე და ხარხარი... დასასრულად ბუფეტი... სწა-კვამა დილაშდე და იმას ქიით... მსურველთათვის სპეციალურად ყანწები, თახები და სხვ.

კლუბის გამგე მოუთმენოდ ელოდა ჩემს აზრს მის ლიტერატურულ ნაწარმოების შესახებ.

— მე მეტი ვერაფერი მოვიფიგე... თქვა მან მოარცვალ.

— მშ... ამწვე მეტი რაღა უნდა მოვიგონო... თითქოს ყველაფერი... თუმცა ერთი რამ მინც აკლია...

— ა... ვფიქრო ვიცი... შეუფუტურა გამგე—არღანო!.. მთელი დღე ვიფიგებ და ვერ მომიგონია, სწორედ ეხლა მომიგონდა... მართლაც, საღ გავონილა კანტატები უარდოლ...

და გამგემ იქ, სადაც მოხსენებულ იყო აფიშაში დღუდუკი, ზურნა, თარი და სხვა, დაუმტა არღანო.

— მინც აკლია კიდევ ერთი რამ, ვთქვი მე. აფიშაში არაფერია ნათქვამი შეყვარებულთა შესახებ. ასეთი ხალხი კი კლუბში მოსარულთა საცხოვრ

შიშველი ფეხით ეკლიან გზაზე

მისტიკური
(ს. ჯაჭვილიძისათვის)

გამზამ: რიხთვის გარჯილიბარ, პატარავს..
 ბავშვში: მე, აი, ავარ თხოვნა მოვართვით ხასწრა-
 ფით აღდგოლს შუასხუმ: ხანამ გავიწრებოლდე, მანამ,
 აღმათ, ჩემი რივიც მოვა..

საკილოს ქარხანასა
 ვხედავ, ბედი არ ეწერა:
 კვირაში შვიდ გამგეს იცვლის
 მერვეც შეგვრებს, აღარ გვეჯერ
 ტარტაოზო, გვიანხელს,
 ამა ჩვენი ბედის წერა:
 ციხის უფროსებს უთხარი
 ფიზიკად იკონ უნდა ყველა.
 წარმოება უკან მიდის,
 დროზე უნდა ამას შევალა..
 ქარხანაშია შევივართ,
 სიტყვა უთხრათ, აუგია?
 მუშების მოთხოვნილება
 რატომ მათ იერ ვაუგიათ?..
 ქარხანის წევრო, იონა,
 რად გამხვიე ალაოში?
 თუ მუშისთვის არ ეკალია,
 კიტი ყიდდ სტალიოში..
 მინქანაშიც აუილით
 დომანქანე დომენტისა
 მუშს აბურად რომ იგდებ
 შიში არ გაქვს მომენტისა?..
 ჩვენ გუბკომსაც მივულოცია
 რომ ვაგვისხნა სასადილო,
 ევრას დროს სადილს ვერ სკამ,
 უწყლოა და სასაცილო..
 კულტკომისის ვესტუმროთ,
 თედორეს და თლანასა,
 ერთი მოთხარით, რას ჯიბრობთ?
 დაუჯერეთ თლანასა..

ბარატუნა № 2.

დიდ კონტრაგენტს შეადგენს. ში
 — მართალია.. დაადსტურა გამგემ. სულ გამოკუ-
 შვი მხედველობიდან ასეთი მნიშვნელოვანი გამო-
 მოება.

- 1) ეს რა გენიოსური გამოთქმა გგონიათ? თქვენ ის იკითხეთ, ვინც პირველად ხტავა: „საღამო საღამომდე“, ანუ „კრუგომ შესტანადცა“.
- 2) ხულიანი ყველა, ორკნტრი თქვენ ისეთი მითხარით, რომელიც ხისულდემების აუწყეს!
- 3) აღმა და ევას ცეკვა რა საქმეა, ცეკვა პატრიარქ ნოესი მითხარით, არარატის წვერზე რომ გამართა და ისიც მოტრალმა.
- 4) ყოველ შემთხვევაში ახლანდელ ქალებს მაგით ვერ გააკვირვებთ.
- 5) საკითხი თუ მათი კატეგორიების აღნიშვნაც, თორემ კავშირი ნებას არ დაგართვალთ.

ბარ-ტო.

— და ავიშას ბოლოში მსხვილი ასოებით მიაწერა:
 ყველაფერი შევცარებულათავის.

— ბარემ პტიშვი და ლოტოც მივუპატოთი.. წაი-
 ვიძახეთ და გემგემ ეს უმანკო გასართობელიც შეიტანა
 აღუშაში.

ამის შემდეგ შეუღებით არტისტების ძებნას. ყვე-
 ლანზე უწინ წივანუხითი კავსამეს, რომელიც ეტლით მიე-
 ნჭარებოდა საილაც და, თუმცა ტრამევის ვაგონზე
 ჩქარობდა სადლაც და, თუმცა ტრამევის ვაგონები ზე-
 დი-ზედ უსწრობდენ წინ, მაგრამ მაინც თავგამოწონით

იჯდა ეტლში. შევაცრეთ: ვარიგების შემდეგ, სიტყვა
 ჩამოვართვით, არ დავგვიანებია ორ საათზე მეტი და
 ემღერა ის, რაც უმღერია შარშან და შარშანწინ. ასე-
 თივე სიტყვა ჩამოვართვით ხმებესაც. განსაკუთრებით
 გავვიფორდა ციგურ რომანსების სპეცის შონა, მაგრამ
 ბოლოს ძსიც აღმოვანიინეთ.

ამის შემდეგ აღჩაფერი უშლიდა ხელს საღამოს
 გამართვას.

მე არ დავსწრებივარ, მაგრამ საღამო მართლაც ჩინე-
 ბულად ჩატარებულა. თუმცა დილას ბაღში და ბუფეტ-
 ში ყველაფერი მიმტრეფულ-მომტრეფული დარჩენილა,
 მაგრამ შემოსავალი მაინც ფარავად გასავალი.

უ რამოდენიმე დღის შემდეგ შეიძლებოდა მეორე
 ასეთივე საღამოს მოწყობაზე ფიქრი.

მესამე დღეს კლუბის გამე მოწყენილ სახით შემე-
 და. გავიეში რომელიღაც წერილზე მიმითითა.

— დაგვისამარეს პირდაპირ კლუბი..
 მე არც ენლა დამნებია ნუგეში და გამე მზიარუ-
 ლად დავიამდე:

— თქვენსას კიდევ რა უშავს.. იკითხოს იმ კლუ-
 ბმა, სადღე მიღლებში ერთს ასეთ საღამოზე ვი-
 ლაც კიდევ მოვარებს, მგონი..

გამე ჯერ გაშტერებული იდგა, შიმდებ ნელი
 ხმით წარმოსთქვა:

— მის.. ეს ხომ ჩვენთან მოხდა!..

ჰერ „უპვირტავი“—სხვათა მქირლავი.

დღეში თუმანიც არ ჰყოფნის ჩემი სახედრის! [კრანტუნსი] და „უპვირტავი“ წინაშე დიდი, ნეტამც, სულ არ მახინიაო: მათგან მაწონი ვიტყრო თუ ცალიერა ქილაო?!

გიგო ხერუაშვილი.

გიგას თვ-გადასავალი

ხშირია ისეთი შემთხვევები, როდესაც მოსამახურებებს უხდებათ ხუთი - ექვსი დღე ხეტიალი კანტორაში კუთვნილი შევებულების ფულის მისაღებად. ტრესტის ზოგიერთი თანამშრომლების დაუდევრობით და სხ...

გაზეთებიდან.

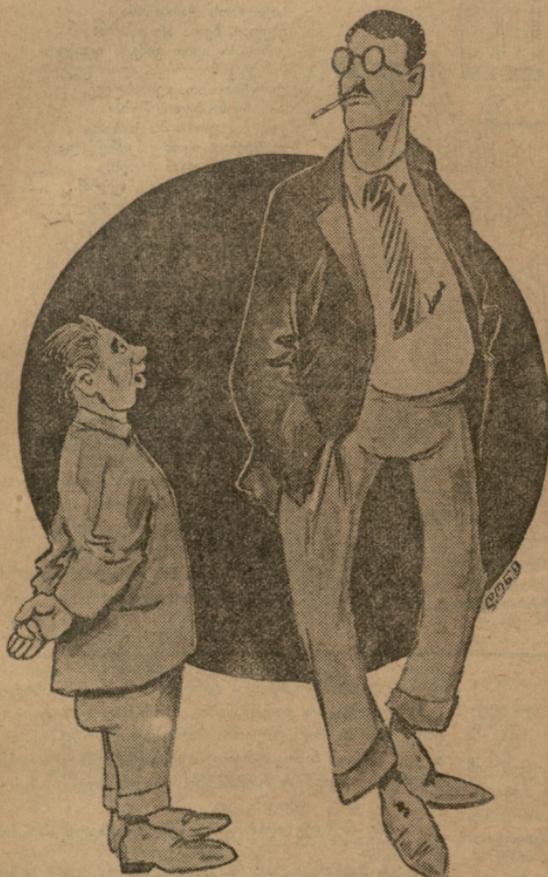
როგორც იქნა, მოუწია შევებულება ზაფხულს გიგას. მე არ გეტყვით არც დიდ ზღაპარს, არც ლეგინდას და არც იგავს. შევებულება ორი კვირის... გიგამ ასე გადასწყვიტა, სოფლისაგან წაულოყო, და ესროლა ცოლს მან სიტყვა: „მოემზადეთ წასასვლელად“! თან აწუხებდა ტანისამოსს. —ნუ დაგკარგავთ აქ ტყვილა დროს! გავებ ზავროთ ხეალ საომოს!.. — ეი მაგრაბა!—ფულზე დარდობ? ფულს ავიღებ ხეალ დილაზე!.. რა კარგია დაჯერება და იმედის ეს სინაზე!.. ჩვენი გიგა არ ფიქრობდა მისმა ცოლმა; რა იყო, და „ნახვავარი შევებულება, თუ თბილისში დაიწოდა!.

—:—

მეორე დღეს, დილით ადრე, სალაროსთან მიღს გიგა, დასკვენებზე მოლოდინით ასაიაშოთ ტანში ცოდა... მორიდებით შეეკითხა: „შევებულების მინდა ფული! —ეი, მაგრაბა სად მუშაობ ან თუ ხარ შენ დაზღვეული?!. — როგორ არა! აი კინოკაქს!.. გიგამ ჯიხას იკრა ხელი. — კავშირისა წვერი თუ ხარ, რატომ არ მწერს ბუვალტერი?! იქ მიმართეთ! გესმით? ა იქ!.. მიუთითეს კარზე ხელი —„სპრავა“ უნდა მომიტანო, ხელს აწერდეს ბუვალტერი.

—:—

ბუვალტერის მივიდასთან გიგა დადგა, აძლევს კითხვას: „შევებულების ფული მინდა, ვინ გამოსწერს, იქნებ მითხრათ!“. — ო რა გინდა? შევებულება?.. — არა, ფული რომ მერგება?!. — წაღი, „სპრავა“ მომიტანე: შენს ადვოკატს იქ ვინ რჩება?!. რამდენი ხნით მივლიათ, ადვოკატის თუ აქვს ნება? რას იზიდი დღემდე წყლისამ, შემდეგ მა რა გადგებება?!.

- თქვენ ახალგაზრდა ბუაქი არა ხართ?
 - დედაიხხხ..
 - დაგვაწერე რამე „ტარტაროზისთვის“.
 - რანარად, როცა მე ხაოხუნჯო არა მეხერხება-
- რა...
- რასა ბრძანებთ! თქვენი კრიტიკული ნაწერებო რომ ერთავდ ლანძღვა-თრევა არ იყვებ, ნამდვილი სიმახინჯე არ არის?!

წამ და უწუმ

წყნეთელი შეხვდა კუმისელს ხალამით, ერთად იარეს, ქურების შთაბეჭდილება ერთმანეთს გაუზიარეს: — რა ამბავია, ძმობილო, თავბედი დამაწყველინის, საბარალო ვირი დამიფრთხეს მაწონი დამადრეკინეს!.. — ის ამბავია, რომ დღეს აქ

ვიდაც ერთ „დიდკაცს“ ელიან და მასთან დიდი შეხვედრით ისევ ჩვენ საქებს შევილიანი არა სურთ ხალხის წუხება, რომ არ მოუხდებთ ზიანი, ზომ იყო, ზოგის ნათელი აზრს სხვა მისდევს, ბურუსიანი.. — პო, მაგრამ მე აქ ვინ მიზღვებ დამტყრულ მაწვნის ქილებს?

ერთი მრავალთაგანი

გაბრიელ მთელი

რამდენი გავს სახლში სული...
 უთხარ: ჩქარა მოგეცენ ცხობილი...
 რომ მიიღო დროზე ფული...
 — კი მაგრამ... ვის მივძებნათ?
 — სად პუშკოვ? — ქარხანაში...
 — მე დავიწერე, მხოლოდ იცი,
 არ დაკარგო სადმე გზაში...
 ეს ქალადი გადაეცი
 გამგეს, გესმის? განგეს ნახავს...
 — მაგრამ დღეს რომ ვერ მოვასწრობ?
 — მეორე რაა? ხვალ ხომ წახვალ?
 აბა, გააგე რის გამგევი,
 თუ ის ნახე, როცა გინდა.
 გივამ „სპრავეკა“ ვერ მიიღო,
 გივამ უკან წამოვიდა...
 — მი მზადა ვარ!.. ხედება ცოლი,
 — მე კი რაი მოვრცხვობს გივამ.

ბარეი გახსნეს — გამგეზვრებაც,
 შემდეგ დღისთვის გადაიდგა...
 მეორე დღეს იმ ბარათზე
 უპასუხა გივამ გამგემ:
 „სინტროვოდასა უნდა კითხო,
 მაგ საქმეში, მე რას ვარაგებ?“,
 სინტროვოდი უპასუხებს,
 რომ „ხავკანცს“ აქვს ყველა საქმე
 — დაუცადეთ, ჩქარა მოვა,
 აღბად, შეიარა სადმე...“

ნაშუადღევს „ხავკანციდან“
 გივამ ეძებს რეგისტრატორს,
 ყვილა საქმე მას ქონია —
 და იმედით გივამ ამბობს:
 „აღდგა თუ მოვრჩი „სპრავეკა“ საქმემ,
 უშეძლებლად წავალ ხვალვე...“
 ჩვენი გივამ დატრიალდა,
 უნდა მოჩრჩეს საქმეს მალე,
 აბა, გივამ სად ვერკობდა
 და მის ცოლმაც რა იცოდა,
 შესამე დღეს თუ ის ისევ
 სოფელში ვერ წავიდოდა...
 ნიჭი ქონდა რეგისტრატორს,
 თვლაც იცოდა ათასადე,
 გივამ უთხრა: „იმ ნომერით,
 ტრიუსტში არის“ შენი საქმე!
 იქ სწერია ყველაფერი:

რა გეოგება, რამდენი დღეა,
 გივამ ქალადს ჯიბე იდებს,
 გივამ რწმენით ტრიუსტში მიღდა...
 ტრიუსტში უთხრეს: „მაგ ნომერით
 „სპრავეკა“ აქ გვაქვს, მოიპოვია,
 მაგრამ სრული რომ არ არის...“
 „სპრავეკას“ ბიჭობი რამ აქია? —
 მივალითა: სად მიღებარ,
 ვინ გაგიშვათ, მეორე-რატო,
 რამდენჯერ სკებთ დღემს საქმელს,
 სხებთან სცხოვრობთ ან თუ პარტია,
 იქ ვინ დარჩა, შენს ადგილსა,
 პროფკავშირის წევრი თუ ხარ?..
 გივამ კითხვებს ვერ გაუძლო...
 გივამ გული შეუმუხდა...
 —

მეშვიდე დღეს, როგორც იქნა,
 ტრიუსტმა მისცა გ-ვას ფული...
 ფული შეიღ დიდი ნარჩებალი,
 ქირის ოფისში განაწესდა...
 და ასე სთქვა: „დასვენებამს
 უეახიან აშმა, განა?“
 ბეგრად სჯობდა, რომ ისევე
 ქარხანაში შემუშევანი...
 მელა-ფულა,

— ვერა ხედავ, ყველა სააგარაკით მივშურება, შენ
 როდის-ღა გამგავანი?
 — ერიმასა.. განა, შენს მებტი ცოლი არა მყავს თუ?
 სუყველამ რომ ავარაკი მომთხოვოს, ჩემი ძვალები კი გა-
 უშლებს?
 —

„ტარბაროზი“-ს ძროხნიკა

— გუშინ, თვითმკვლელობის მიზნით, ივანე ყულნ-
 წიამ დალია სამი კვარტი ღვინო. ყულნწია სასწრაფოდ
 მოათავსეს საბილიციო უბანში და გამოაფინებულს. მიზე-
 ზი ირკვევა.

— ოჯახური უსიამოვნების გამო, ცხელ გულზე მო-
 სული პოლის ბალოევი, თავის დახრობის მიზნით, გადა-
 ვარდა მტკვარში, მაგრამ ცივმა წყალმა გული გაუგროლა
 და მშვიდობიანად ამოსული ისევ სახლში დაბრუნდა.

— უბედური შემთხვევა. ვიროს ხიდთან თინა პრუ-
 წევას ძილს დაეჯახა ტრამვაის ეგონი. ვაგონს დაუზი-
 ანდა წინა ბორბალი, ძალით კი უფერულად გადარჩა. ვატ-
 მანი განთავისუფლებულია.

— გამოტყუება. გუსნო, სოფ. ყლაპილიდან ჩამოსულ
 კოპოპრატების გამგეს ვილაც უტყობმა მეგობარმა გამო-
 ტყუა ერთი კვარტი ღვინის ფული და სამიკტონოში მიი-
 მალა.

— თავდახმა. პირველ ავგისტოს შუადღის ორ საა-
 თზე სახეგამოდან გამოსულ პოეტს, პავლია ლეკსინე-
 რიძეს, რომელსაც ახლად აღებული ჰონონარი, 12 მან.—
 50 კაბ. მიჰქონდა სახლში, თავს დაესხა ექსპრომტებით
 შეიარაღებული 5 პოეტს. მექარისა და დიდი ხვიწნის
 ქვეშ ლეკსინეტიმე გაიტაცეს ბოროტგამზარავლებმა
 „სიმპატია“ ში და ფული გაუთავეს.

სასწრაფო ზომებია მიღებული მათ დისპატიმირებ-
 ლად.

— ხანძარი. აბუსალათინის ქუჩაზე ნინიქა სიყვარუ-
 ლიძეს გაუჩნდა ხანძარი. ხანძარი ჩაქროს იქვე მეზობლად
 მცხოვრებმა სტუდენტმა, სოლოკი პროშტავამ. როგორც
 ირკვევა, სიყვარულთან გაუფრთხილებლობით არის გა-
 მოწყვეული.

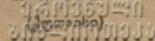
წერილი ქურდობა. გაქურდეს სოფ. ბრინჯოვ-
 ნის კოპოპრატები, წაღებულია 048.000 მანეთის საქონე-
 ლი. მიზეზი გამოუკვეველია. ჩუმ-ჩაჩარა.

ძნელი ამოცანის შესახებ

ამერიკა ფიქრობს: შემთხვევითი კანონი ცომუნისტების წინააღმდეგ ვინაა...

დიდი კავი

საზაფხულო კლუბის გვერდით, სტოვებობს ვინმე საშა, გადმოგვეტყოს ის ფანჯრიდან, როგორც ენებურ-ფაშაში გრიღება მასთან ხალხი სკანდალსა და დეაფს, ბა, ვინ რას გაუბედავს საშოკო შაპავსა!

ერთხელ, როცა მისი ბინის ახლო, კლუბის მაღში, (რა ვიციოდით, თუ საშოკო ბრძანებლობდა სახლში).

სდგამდენ ფიქრულ სკამეიკას, რა შენიშნა მის ესა:

— „შა მოგვარეთ კლუბის გაბეჭე!“

საშა მღვდლათ ზრძანებეს.

— „როგორ ბედავთ —სკამეიკის

— „მიღებათ ბინის ახლო?

— „ხომ არ ვინდათ, კლუბის გაბეჭე,

— „რომ გადავასახლო?!“

„ტარტაროზ“ —ჯან, ეს ამბავი შენ არ გიკვირს, განა?

ილბათ, საშას აფონდებ, „უორდანიას“ ხანაი..

ტარტაროზის ჩანგალს იგი ეჭრ დაეძალება: იმ შენობას მალე დასკლის მისა წაწყნებიალიო...

შაჟია,

სენატორი მრეაბა

ძველი ბოკო-ს (ქუთაისში)

არა რომ ყოფილხართ, იმიტომ ახალ ცხოვრებაში ახის მეტი ვერა შეამჩნიეთ—რა? გვითხარით, ღვთის გულსთვის, ის თქვენი უქმბო ქალი ბოლოს და ბოლოს ძალს დასდევს თუ შეგვრემანს კაცს? ვერაფერი გავიგეთ: ვინ ვის ატყველებს, ვინ ვის აცილებს ან ვინ ვის აორთბილებს..

იმასმა

გეწერთ (იგულისხმეთ—ლექსად):

„გარდაიცვალა... ვანო მთვლე“—თ..

ვინც ეს ორი ბჭტი ასეთი თანამომღვერობითი შეისარულა, იგი ქების ღირსია და არა ძაგებნა. ჩვენ მამ მთვესალმებით, ხოლო თქვენს ლექსს კი გადავუძახებთ მხოლოდ სადაც ერთხელ გადაცვილები განისვენებენ..

ლექსად მეტი

არ მოგვეწერო, ძველი ბეკო, საკითხად და

საველოდლ ესეც გვეყო..

ძირულულ თალბს

უჯრულს იცავ, მის წევრს შკიცება,

აქ მღწვევიც არ გაქვს დიდი, და მთელს ლექსს კი, თალას ვფიცავ, ერთ ნიორად არ ვიყიდი!

არც ის შეგრა, თქვენს უჯრულში

სილამაზე არ ვის სურდეს! ტარტაროზს ხომ არ აყლია, ასე „შზრაილად“ რომ გაკურდეს.

ღურსუნას

თქვენ ფსევდონომის დასაწყისში რომ ჩუქსულიდან ესთარგნით, მაშინ გამოხვლით ცუდსუნა, რაც საცხემით შეფეგრება თქვენს ლექსს. ამ ლექსში თქვენ გამოსთქვამთ თქვენს „ბოიტურს“ აღტკინებას შესახებ მოკლე კაბე-ბისა ქალთა ტანებზე, განსაკუთრებით გასაგიებელია თქვენი აღტაცება წუთით, როცა ამ მოკლე კაბას ქარო შეარჩევს ხოლმე. მართლაც, გასაოცარია თქვენში ასეთი პეტური „სუნა“..

შინისარს (აქ)

თქვენი სცენის ბოლოში თქვენ თითონ სწერთ: თამ, ფარდა, შენ დაშვარე ეს საზარელი სანახაჟი“..

რადიო სოფელად

ჩვენ ფარდა არა გვეკონდა და ისევ სანაგვე გოდორს დაეფარებოდა, თუ არ გვიწყენდა.

მამინაცხილს (სწავლა-აკეთი, გურია)

მარტო ას, რომ მიღობს ჩაჩნა, ტრანს და ტყე-მალს ყიდის, ხოლო უკანასკნელს წონაში კიდევ იპარავს, არ კბარია ლექსის შინაარსად. კაცმა ტყემალზე სწერიო და ისიც მოპარულზე? ვაჰ, სანამდის დაეცა პოეტის ღირსება!...

„შენი შვილი მოსე“-ს (ს. სუფსაში)

მისამართი არ ვიცი, თორემ თქვენს ბარათს პირდაპირ რემბონოს გადაეუბნებოდა, შენ რომ შამა რემბონოს რადიოში ედავებოდე, პროლეტარიატი რა შუაშია. მას ესაუბრობა ყოველ ნათელ საღამოზე, ყოველად ნათელი აზრი და არა მამა რემბონოსადმი მისი შვილის მოსეს კერძო ბიათი. მართლაც, რომ მღვდლის შვილივით სწერთ:

მამა შენი თუ მღვდელია,
შენც საქმე შემოგვლია
მაგი რა ჩვენი სელია?
გოდორში არც ვრცდილია!...

„შიზლინსკი ბრმანი“-ს (ს. კინჩხა)

ერთი თქვენი ლექსი დაგვბედეთ, მეორეში მეტად მოგვეწონა ეს ადგილი:

„კინჩხა და გორდი თემები,
შორს მივარდნილი კუთხეა,
გღვებში კლდე-დრეს იბრძვის,
ცხოვრება მეტად წუთხეა!...“

როგორც ხედავთ, აქ ცენტრალიზებული სისწორე სავსებით დაცულია, მხოლოდ ის კი არაა გარკვევით ნაჩვენები, თუ ახლად გახსნილ სამკობელოში გახეთქები თავის დროზე და პირდაპირი მისამართით რისთვის არ მოხს. საიხითი გადავიციტო „ქომისა“, ხოლო ლექსი კი... სარუდაქცია გოდორს!...

მაცხელს (ქუთაისში)

თქვენ გვიჩვენეთ, თქვენი ლექსის დაბეჭდვას: „დიდი ეპოეფილი დაჩივბანი მრავალრიცხოვანი შეაბრუნებე მუშებო“.

ჩვენი რჩევა კი ასეთი იქნებოდა: „ეს ლექსი რომ პროზათ მოგვეჩრათ შესახებ „სამბრუნებე საღვთების სიმრავლისა, იქ „დაცულ“ უსუფთაობისა, ეტლია და ცხენების უსარგებლობისა, და მუშების დაბოვება-მალეობის საქმეში სრული უწესიერებისა, დამერწმუნეთ მუშები უფრო ეპოეფილი იქნებოდნენ. ახლა კი ყოველივე ამას მოკლებული ვრჩებით, როგორც ჩვენ, იმ დღის“.

ლიპაისს (თბილ. დეპოში)

გვანცალაძეს თქვენ უწულებთ, კაბინეტს, რომ სტოეებს ხშირად, დემოს საქმეს თუ, რომ ეს ენებს, მას თქვენს მეტი არ ჰყავს გზირაღი?!

ჩვენ კი ვფიქრობთ: თუმცა საკითხი ჩვენ დეტალურად ლათ მისი, ჩარგლის წვერის თუ მას უქადით, არც თქვენ გაწყენთ ლიპაისი!...

მამოცანა

ბაუყვივით თვალბებს აქებებს, გაბერილა ღორივითა, თავი წითლად უღალბალებს, ლოთ მეწურინებს ცხვიროვითა. საქმეებში ზანტი არის მენახშირის ვირივითა და ვაჭკირიც დიდი იცის, ფოთელ ვაჭრის ჯორივითა. ამხანაგებს თან ახვლეებს, თან შეხცინის ორპირადა; თანა ლუპავს, თუმც მათთან სხმს, ვხხამის უსოხმ მათ ძვირადა.

— შე შეჯახ ამოსამხებრობო, რა იყო, რამ დაგამუნჯა? დეი, იყავს ისევ ხროწიანი, ოღონდ კი ხმა ამოთფეთოთი კიდე და!...

— ე ჩემი დალა წინად სულ ხაქულას ვირივით დრი-აღებდა და ახლა შეხედე, ჩვენი თხოვნაზეც კი ადარ უხნა და ხმის დაძვრა!.

სულელური სიტყვებისა, ხარჯვა მას არ ეწარება; თავის თავზე მაღლა ვინც სდგას ყველა ძლიერ ევჯარება, ხამხასურში წინ წახელისთვის რაც კი ძალუას ბერებს ხმარობს, ზოგს მპატებებს, ზოგს აშავეებს, ეყოფილი ამით ხარობს.

ხვინდისი სულ არა აქვს, არ აწუხებს მას სირცხვილი და სიცოცხლეს უჩრგვია ენა მწარე, ვიღრე ტპოლი, ახსნა: ეხლანდელი დროის ქარადმულ მოხამხასურე ფლანგველი..

მათი.

ჩემი პარკი: ეს ამოცანა რომ საპრემოდ დაიბეჭდოს, ურიგო არ იქნება

პატრონი.

ახლა ჩვენი აზრით მოისმინეთ: პრემოდ ამ ამოცანაზე დაგნიშნეთ ერთი მკვდარი კატა, რომელიც, რახან გამოცანა თქვენს მენტმა ვერაფერ ახსნა, სავსებით თქვენია. მოიკითხეთ რედაქციის ხანა-ვეე ყუთში.

ჩამდგინა.

№ 162 „ტარტაროზში“ მოთავსებული კორესპონდენტია ქუთაისიდან ლახვარის ფსევდონიმით არ მკსუთენის არც იგივე ბუხაიძეს და მით უფრო არც ალექსანდრე ცნობილადეს. ცნობილია, რომ იუმკორის ვინაობას რედაქცია არ აცხადებს.

ტარტაროზის რედაქცია.

ს ა ბ ზ რ თ ა ა ს ე ნ ი ზ ა ტ ო რ ი

მაქსიმ გორკის აზრი მუშკორთა შესახებ.

— მებრად, მოუსვი, მებობარო, მებრად! ფრიად საპატიოა უფნი გოლი, როგორც საბ-
ჰოთა ასენიზატორისა, არა უშავს, თუ ჯერ კიდევ სავსებით ვერ ბაზიფიენდია ცხოვრების
ძველი ბუზები..